

Puhtaan siirtymän hankkeiden rahoitus

Luento 7
15.10.2025
Jari Matero

Luennoitsijan yhteystiedot

Jari Matero

Managing Director

Cois Capital

Helsinki, Finland

+358 40 5232 815

jari.matero@coiscapital.com

Kurssin sisältö

#	Otsikko	Päivämäärä	Aika
1	Johdanto puhtaaseen siirtymään	Ke 3.9.2025	Klo: 18-20
2	Erilaiset rahoitusinstrumentit ja -tyypit	Ke 10.9.2025	Klo: 18-20
3	Oman pääoman ehtoinen rahoitus (vierasluento, TESI)	Ke 17.9.2025	Klo: 18-20
4	Keskeiset toimijat Suomessa ja ulkomailla (vierasluento, Kiilto Ventures)	Ke 24.9.2025	Klo: 18-20
5	Investointi- ja rahoitusprosessin vaiheet	Ke 1.10.2025	Klo: 18-20
6	Keskeiset haasteet ja opit	Ke 8.10.2025	Klo: 18-20
7	Vastuullisuusnäkökulmat	Ke 15.10.2025	Klo: 18-20
8	EU Taksonomia (vierasluento, TEM)	Ke 22.10.2025	Klo: 18-20

Luennon sisältö

	Sivu
ESG-kriteerien merkitys	
– Johdanto	6
– Esimerkki rahoituskriteereistä	7
– Ei merkittävää haittaa	8
– Päästövähennyspotentiaali	9-11
Kestävän rahoituksen tiedonantoasetus	13
Huomioita EU Taksonomiasta	
– Kelpoisuus ja mukaisuus	15
– Esimerkki salkuista	16
Hankerakenteen vaikutus vastuullisuusarviointiin	
– Skaalausmalli	18
– Joint Venture -malli	19
Lainamuotoinen rahoitus	
– Yhteyksiä vastuullisuuteen	21
– Case-esimerkki: Nordea	22
– Vaikutus rahoitusehtoihin	23
Loppusanat	25

ESG-kriteerien merkitys

Ympäristö ja ilmastovaikutusten arviointi on keskeinen osa puhtaan siirtymän hankkeiden rahoitusta

Johdanto vaikuttavuusarviointiin

- Erilaiset ympäristö- ja ilmastovaikutukset ovat nykyään suuressa roolissa eri sijoittajien ja rahoittajien päätöksentekoprosessissa.
- **EU-sääntely ja raportointivaatimukset**
  - EU-taksonomia ja SFDR* velvoittavat rahastoja ja rahoittajia raportoimaan sijoitusten ympäristövaikutuksista.
  - Monilla rahastoilla (esim. Artikla 8 ja 9 -rahastot) on oltava selkeä näyttö siitä, että sijoitus edistää ilmastotavoitteita.
- **PAI-indikaattorit (Principal Adverse Impacts)**
  - Sijoittajien on arvioitava sijoitustensa vaikutuksia eri indikaattorein, mm. hiilijalanjälkeen.
  - Päästövähennyspotentiaali auttaa osoittamaan, että sijoitus pienentää negatiivisia vaikutuksia.
- **Sijoittajien due diligence**
  - Erityisesti vaikuttavuussijoittajat ja julkiset toimijat (esim. Climate VC:t, EIB, EIF) vaativat numeerisia arvioita päästövähennyksistä.
  - Monissa sijoitusprosesseissa tämä on yhtä tärkeä kriteeri kuin tuotto-odotus tai taloduelliset ennusteet.
- **Rahoituksen ehdollisuus**
  - Julkiset rahoittajat (Business Finland, EU Innovation Fund) myöntävät rahoitusta tyypillisesti hankkeille, joilla on merkittävä ilmastohyöty.
  - Ilman uskottavaa päästövähennysarviota rahoitus voi kaatua.
- **Yritysten ja sijoittajien maine ja ESG-odotukset**
  - Eläkeyhtiöt, vakuutusyhtiöt ja pankit joutuvat raportoimaan vastuullisuudestaan → he suosivat hankkeita, joissa päästöhyödyt ovat selkeästi laskettu ja auditoitu.
- Ilmastorahaston aiemmat rahoitus- ja vaikuttavuuskriteerit toimivat edelleen hyvänä vertailukohtana puhtaan siirtymän hankkeiden rahoituksessa.

Ilmastorahaston rahoituskriteerit toimivat hyvänä vertailukohtana

Ilmastorahaston rahoituskriteerit

Kynnysehdot

1. Uskottava suunnitelma rahoituksen takaisinmaksukykyyn
2. Ilmastorahaston rahoituksella hanke toteutuu aiemmin, laajempaan tai ylipäänsä
3. Do no significant harm -periaatteen mukaisuus

Vaikutuskriteerit

- Päästövähennys-potentiaali
- Tuottavuus- ja liiketoiminta-potentiaali

Aihiokohtainen tarkastelu

- Luonnonvarat ja kiertotalous
  - Luonnon monimuotoisuus-vaikutukset
  - Vientipotentiaali
  - Sosiaalinen oikeudenmukaisuus
  - EU-rahoitukseen kytkeytyminen
- ... ja muut soveltuvat vaikutukset

Kommentit

- Kynnysehdot: Jokaisen Ilmastorahaston rahoituskohteen oli täytettävä kaikki kolme kynnysehtoa.
- Toinen kynnysehto liittyy valtion lisäarvoon, mikä on mukana useimmilla valtiollisilla rahoittajilla. Logiikka: ei sekoiteta markkinoiden toimintaa.
- Vaikutuskriteerit: Kynnysehtojen jälkeen Ilmastorahasto priorisoi ja valitsi rahoitettavat kohteet niiden vaikutusten mukaisesti.
- Tärkein priorisointikriteeri oli päästövähennyspotentiaali, josta tehtiin arvio jokaisessa hankkeessa.
- Aihiokohtaisessa tarkastelussa otettiin huomioon myös muita seikkoja.
- Ilmastorahaston arviointiprosessissa tarkasteltiin myös hankkeiden yhdenmukaisuutta EU:n kestävästä rahoituksen taksonomian kanssa.

Ei merkittävää haittaa –tarkastus on nykyään keskeinen osa puhtaan siirtymän hankkeiden arviointia

Ei merkittävää haittaa -periaate

• Yleistä

- Hanke voi olla taksonomiamukaista ja EU:n ympäristötavoitteita edistävää vain, jos se ei aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille.
- DNSH-periaate on osa kestävän rahoituksen lainsäädännön taksonomia-asetusta, jonka myötä rahoittajat ja yritykset ovat velvollisia raportoimaan toimintojensa vihreydestä eli taksonomian mukaisuudesta.
- Lisäksi periaate koskee Suomessa tiettyjä vihreän siirtymän hankkeita, jotka voivat hakea etusijaa lupamenettelyissä.
- DNSH tuli osaksi julkista rahoitusta, kun Euroopan komissio asetti sen ehdoksi elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoitukselle.
- EU:n vihreän siirtymän rahoituksen piiriin päästäkseen tai luvituksen etusijaa hakeakseen yritys joutuu osoittamaan DNSH –periaatteen mukaisuuden.
- DNSH in Finland -hankkeessa on laadittu ohjeita viranomaisille ja yrityksille ei merkittävää haittaa -periaatteen soveltamisesta.

• Kuusi ympäristötavoitetta

1. Ilmastonmuutoksen hillintä
2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

3. Vesivarojen ja merivarojen kestävä käyttö ja suojelu
4. Kiertotalouteen siirtyminen
5. Saastumisen ehkäisy ja hallinta
6. Biodiversiteetin ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

• Ilmastorahaston lähestymistapa

- Hyväksyttiin aiemmin tehty DNSH-analyysi, jos se on viranomaisen hyväksymä.
- DNSH-mukaisuus arvioitiin toiminnan taksonomianmukaisuuden tarkastelun yhteydessä delegoitujen säädösten* kriteereillä.
- Jos toiminta ei kuulunut delegoitujen säädösten soveltamisalaan tai niissä ei ole toiminnalle spesifistä DNSH-kriteeriä, sovellettiin Syken ohjetta.

• Ilmastorahaston prosessi

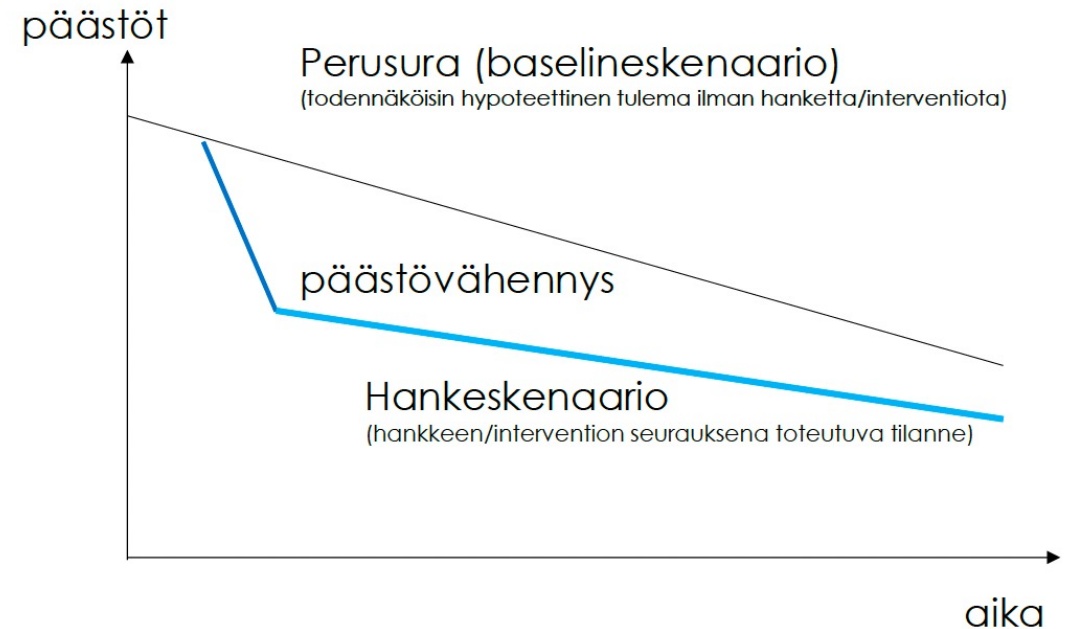
- Periaatepäätös: Yhtiö teki oman DNSH-arvion ohjeistuksen perusteella, jonka Ilmastorahasto arvioi sisäisesti.
- DD-vaihe: Ilmastorahasto validoi tulokset käyttäen ulkoista ESG-asiantuntijaa.
- Tulokset: vaaditut toimenpiteet, seuranta ja raportointivelvoitteet integroitiin rahoitussopimuksiin.

Päästövähennypotentiaali syntyy perusuran ja hankeskenaarion päästöjen erotuksesta

Johdanto päästövähennyspotentiaaliin

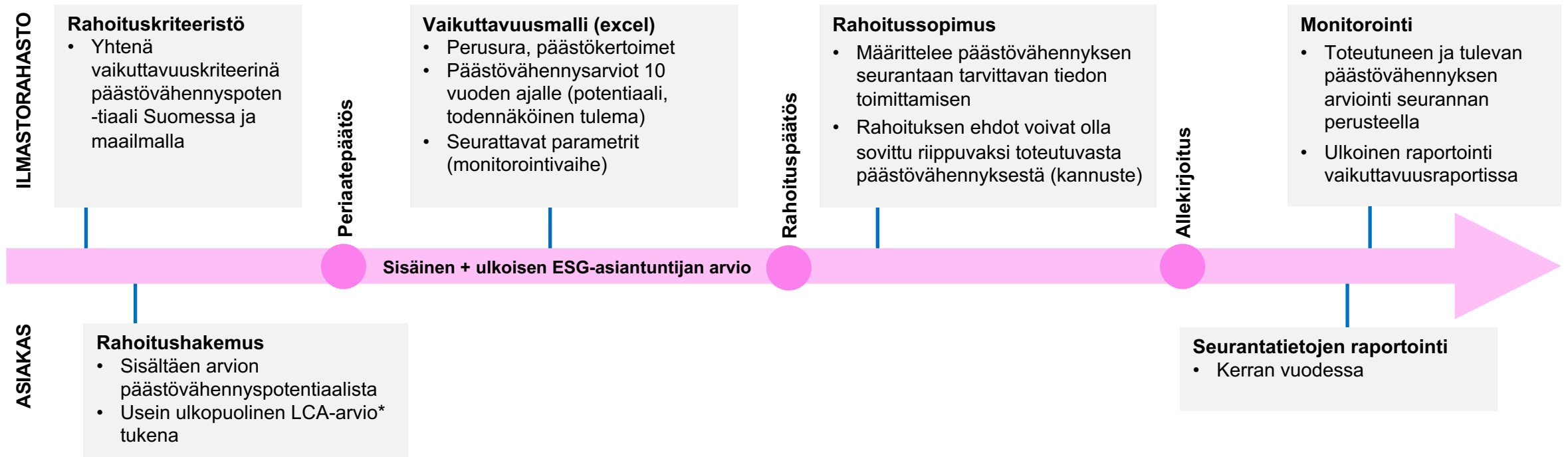
- Ilmastorahaston toimiohje määrittää päästövähennyspotentiaalin keskeiseksi kriteeriksi rahoituskohteita arvioitaessa (ns. vaikutuskriteeri).
- Hankkeen päästövähennyspotentiaali oli merkittävä priorisointimekanismi rahoitusprosessissa.
- Hankkeen aikaansaama päästövähennys hahmotetaan perusura- ja hankeskenaariorissa aiheutuvien päästöjen erotuksena.
- Perusura (engl. baseline) -skenaariolla tarkoitetaan päästöjen toteumaa ilman hanketta ja sen vaikutusta. Usein käytettyjä termejä ovat business-as-usual (BAU) -skenaario tai politiikkatoimen kyseessä ollessa with existing measures (WEM) -skenaario.
- Hankeskenaariorilla tarkoitetaan hankkeen vaikutuksesta toteutuvaa tulemaa (vertaa politiikkatoimien tasolla with additional measures (WAM) -skenaario).
- Perusuran päästöt eivät pysy samalla tasolla ajan kuluessa vaan esimerkiksi teknologinen kehitys vaikuttaa myös perusuran päästöihin.
- Hankkeen edistyessä hankeskenaariorissa aiheutuvia päästöjä voidaan monitoroida.
- Esimerkiksi uusiutuvan energian hankkeen perusura voi olla päästöt, jotka aiheutuisivat vastaavan sähkömäärän tuottamisesta muissa sähköverkkoa syöttävissä voimalaitoksissa. Tätä perusuraa, sähköverkon ominaispäästökerrointa (grid emission factor), voidaan päivittää sitä mukaa, kun sähköverkkoa syöttävä tuotantorakenne muuttuu.

Päästövähennyksen määrittely

Vaikuttavuusarvion tekeminen on osa hankkeen due diligence -prosessia

Ilmastorahaston vaikuttavuusarviointiprosessi

Ilmastorahastossa päästövähennyspotentiaalia esitettiin: 1) rahoituspäätöksen yhteydessä, 2) rahoituspäätösten julkaisun yhteydessä sekä 3) hankkeiden päästövähennyspotentiaalien julkaisussa vuosittain (vastuullisuusraportti ja päästövähennysraportti)

Muutokset oletuksissa saattoivat leikata pois koko päästövähennyspotentiaalin

Opit päästövähennyspotentiaalista

- Muutokset päästövähennyslaskelmien oletuksissa saattoivat nopeasti leikata koko potentiaalin.
- Baseline-laskelmat olivat päästövähennysarvioissa usein avainasemassa ja vaatii enemmän huomiota monissa kädenjälkilaskelmissa.
- Hiilijalan- ja kädenjälkilaskelmat eivät useinkaan huomioi rajallisten resurssien käytön lisäisyys- ja hiilivuotonäkökohtia.
- Syötteen hiilijalanjälkien arvioimiseksi tarvittava data on usein maksullista, mikä aiheutti haasteita hankkeiden arvioinnissa.
- Tekninen sektoriosaaminen arvioinnissa oli usein tärkeä kokonaiskuvan ja kriittisten yksityiskohtien hahmottamiseksi.
- Sovellettu 10 vuoden ennuste oli lyhyt vaikutuspotentiaalien arvioimiseen (esim. laitosinvestoinnit tai skaalaushankkeet), joten potentiaalia oli usein järkevää tarkastella myös pidemmällä perspektiivillä.
- Päästövähennyspotentiaali pohjautui usein skaalaussuunnitelmiin. Yhtiöiden skaalautumisennusteisiin liittyy taas lähtökohtaisesti hyvin paljon epävarmuutta.
- Skaalaushankkeissa järkevää keskittyä yksityiskohtaisissa laskelmissa tuotantoyksikkö/laitostason päästövähennyspotentiaaliin (absoluuttinen ja suhteellinen) ja arvioida kokonaispotentiaalia vain hyvin karkeasti.

Joitakin Ilmastorahaston rajauksia

Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> • GHG Protocol for Project Accounting • EIB Project Carbon Footprint Methodology • Clean Development Mechanism, CDM
Huomioitavat kaasut	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki 7 Kioton pöytäkirjan mukaiset kasvihuonekaasut*
Projektin rajat**	<ul style="list-style-type: none"> • Vähintään projektin aiheuttamat suorat, olennaiset päästövaikutukset (Scope 1 + 2) • Tunnistetaan merkittävimmät epäsuorat / välilliset päästövaikutukset (Scope 3)
Päästökertoimet	<ul style="list-style-type: none"> • IPCC:n päästökertoimet, soveltuvia tarkempia paikallisia päästökertoimia ja soveltuvia elinkaaripäästökertoimia
Aikajakso	<ul style="list-style-type: none"> • Vähintään 10 vuotta
Maantiede	<ul style="list-style-type: none"> • Suomi ja maailma

* Hiilidioksidi (CO₂), metaani (CH₄), dityppioksidi (N₂O), HFC-yhdisteet, PFC-yhdisteet, rikkiheksafluoridi (SF₆), typpitrifluoridi (NF₃). Muunnetaan hiilidioksidiekvivalenteiksi käyttäen lämpenemispotentiaalien (GWP) muuntokertoimia IPCC:n raportista.

** Scope 1 = suorat päästöt (esim. polttoaineen käyttö tehtaassa), Scope 2 = epäsuorat energiapäästöt (esim. ostettu sähkö ja lämpö), Scope 3 = muut arvoketjun päästöt (toimittajat, logistiikka, asiakkaan käyttö, loppukäyttö).

Kestävän rahoituksen tiedonantoasetus

SFDR-asetus lisää pääomasijoitusrahastojen portfolioyhtiöiden raportointivaateita

SFDR-asetus ja PAI-indikaattorit

- **SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation)**

- EU:n asetus, joka velvoittaa sijoitusrahastot ja rahoitusmarkkinaosapuolet raportoimaan vastuullisuudestaan.
- Tavoite: lisätä läpinäkyvyyttä ja estää viherpesua (estää harhaanjohtavaa markkinointia).

- **Rahastot jaotellaan kolmeen kategoriaan:**

- Artikla 6: ei erityistä vastuullisuusfokusta.
- Artikla 8: edistää ympäristö- tai sosiaalisia ominaisuuksia ("light green").
- Artikla 9: kestävän sijoittamisen kohderahasto ("dark green") – kaikki rahaston sijoitukset luokitellaan kestäväksi, jolloin ne edistävät ympäristöllistä ja/tai sosiaalista tavoitetta ilman merkittävää haittaa muille tavoitteille (Do No Significant Harm).

- **PAI-indikaattorit (Principal Adverse Impacts)**

- SFDR:n osa, joka mittaa ja raportoi sijoitusten haitallisia kestävyysvaikutuksia.
- Rahastojen on raportoitava valituista indikaattoreista (esim. kasvihuonekaasupäästöt, energiankulutus, biodiversiteettivaikutukset, jätteet, sukupuolten tasa-arvo hallituksessa).
- Tavoite: pakottaa rahastot huomioimaan negatiiviset ulkoisvaikutukset, ei vain positiivisia.

- **Mitä tämä tarkoittaa pääomasijoitusrahastoille?**

- Rahastojen pitää kerätä dataa sijoituskohteilta PAI-indikaattorien mukaisesti → tämä lisää raportointivaatimuksia myös kohdeyhtiöille.
- Moni suomalainen ja pohjoismainen VC/PE-rahasto on jo siirtynyt Artikla 8 -rahastoiksi (painottaa ESG-tekijöitä sijoitusprosessissa).
- Osa rahastoista tähtää Artikla 9 -statukseen, jolloin niiden sijoitusten pitää olla kestävän sijoittamisen mukaisia ja PAI-raportointi on laajempi.
- Käytännössä SFDR vaikuttaa siihen, mihin rahasto voi sijoittaa ja millä ehdoin → esimerkiksi ympäristöhaittoja tuottavat toimialat jäävät sijoitusten ulkopuolelle.

- **Yhteys puhtaan siirtymän yhtiöihin**

- Puhtaan siirtymän yhtiöt hyötyvät, koska niiden liiketoiminta tukee rahastojen mahdollisuutta täyttää Artikla 8 ja 9 -vaatimukset.
- Samalla niiden pitää olla valmiita raportoimaan PAI-indikaattoreista, mikä voi olla pienille startupeille raskasta.
- Monet rahastot auttavat kohdeyhtiöitä rakentamaan ESG-raportointia jo varhaisessa vaiheessa.
- Tumman vihreiden Artikla 9 -mukaisten rahastojen osuus on koko EU:n rahastomarkkinasta vain noin 2%, joten luokittelu voi olla myös kilpailuetu.

Joitakin huomioita EU taksonomiasta

Taksonomiakelpoisuus ja –mukaisuus vaatimuksena voi sulkea pois useita puhtaan siirtymän liiketoimintoja

Taksonomiakelpoisuus ja -mukaisuus

• Taksonomiakelpoisuus (eligibility)

- Toimiala tai hanke kuuluu EU-taksonomian määriteltyihin taloudellisiin toimintoihin (esim. tuulivoiman rakentaminen, energiatehokkuuden parantaminen).
- Kysymys: Voidaanko toimintaa arvioida taksonomian kriteereillä?

• Taksonomiamukaisuus (alignment)

- Hanke ei ainoastaan kuulu taksonomian piiriin, vaan täyttää myös:
  - 1) Merkittävä kontribuutio (substantial contribution) johonkin ympäristötavoitteeseen (taloudellisen toiminnon teknisten arviointikriteerien täyttäminen).
  - 2) Do No Significant Harm (DNSH) -kriteerit muihin tavoitteisiin.
  - 3) Sosiaaliset vähimmäistason suojatoimet (Minimum Safeguards) – perusoikeudet, työolosuhteet, hallintotapa.
- Kysymys: Täyttääkö toiminta taksonomian ympäristö- ja vastuullisuuskriteerit?

• Käytännön haaste

- Moni puhtaan siirtymän hanke ei välttämättä ole edes taksonomiakelpoisia → niitä ei voitu arvioida taksonomiamukaisuuden näkökulmasta.

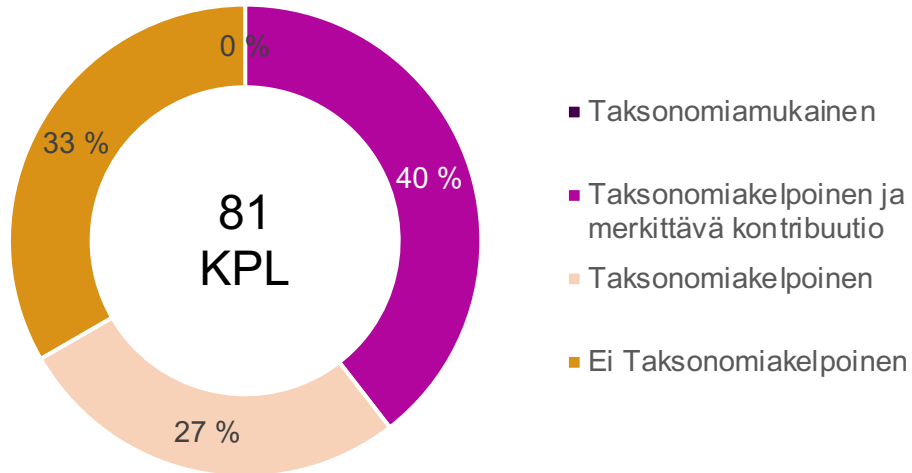
- Esim. uudet teknologiat (biopohjaiset materiaalit, kiertotalousratkaisut) eivät vielä sisälly EU-taksonomian luokitukseen.
- Tämä rajoittaa taksonomiamukaisuuden käyttöä rahoituspäätöksen kriteerinä.

• Johtopäätökset

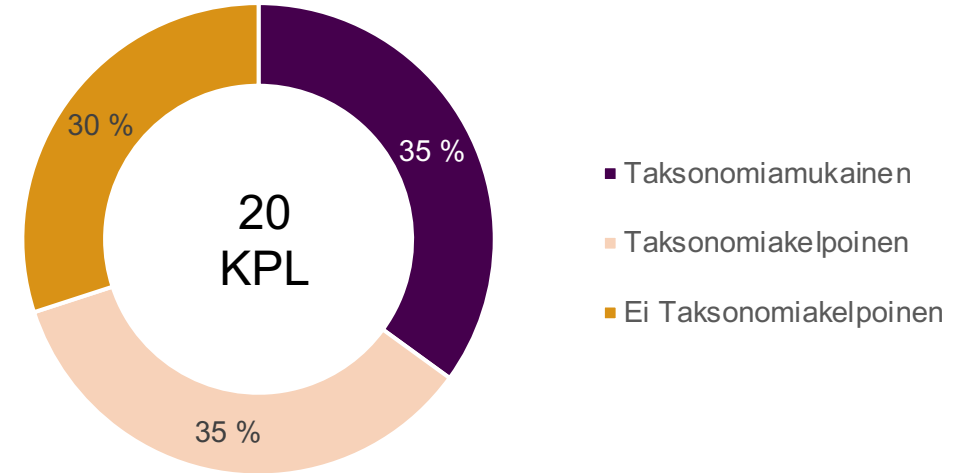
- Kelpoisuus on ensimmäinen askel → jos hanke ei ole taksonomiakelpoinen, taksonomiamukaisuus ei voi toteutua.
- Taksonomia kehittyy vaiheittain: uusia toimialoja lisätään (esim. kiertotalous, metsäsektori, osa bioteknologioista).
- Rahoittajien kannattaa huomioida, että kaikki vaikuttavat hankkeet eivät vielä ole taksonomiamukaisia, vaikka ne tukisivat puhdasta siirtymä.

Eri rahoittajien salkkujen taksonomiakelpoisuus ja –mukaisuus vaihtelevat suuresti

Nefcon salkun taksonomiamukaisuus ja –kelpoisuus 2024

Ilmastorahaston salkun taksonomiamukaisuus ja –kelpoisuus 2023

Nefcon mukaan yksikään sen portfolioyhtiöistä ei täytä taksonomiamukaisuuden ehtoja. Suurin syy tähän on se, että PK-yrityksillä on vaikeuksia osoittaa erityisesti DNSH:n mukainen sopeutuminen ilmastomuutokseen ja sosiaalisten vähimmäistason suojatoimien täyttäminen. Lisäksi Nefcon mukaan suurin syy sille, miksi PK-yritykset eivät täytä taksonomiakelpoisuuden lisäksi merkittävän kontribuution kriteeriä, on kattavien päästölaskelmien (elinkaariarvio) puute.

Hankerakenteen vaikutus vastuullisuusarviointiin

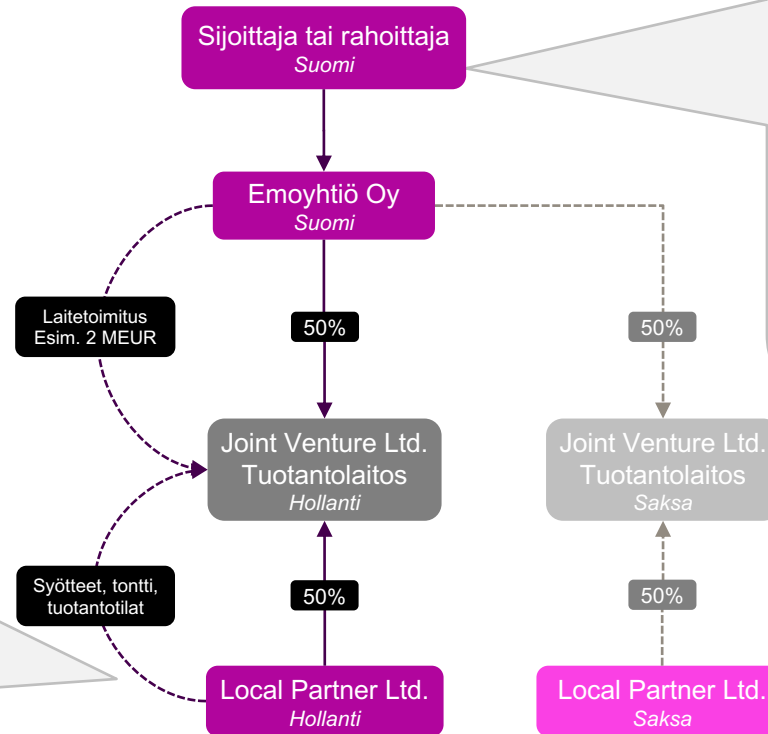
Rahoittajien vastuullisuusarviointi ja sen huomioiminen hankesuunnittelussa

Skaalausmallin vaikutukset vastuullisuusarviointiin

- EU-taksonomian ja SFDR:n mukainen ESG-analyysi (mukaan lukien Do No Significant Harm) täytyy tehdä yritys- tai hankekohtaisesti.
- Jokainen uusi tuotantolaitos saattaa vaatia oman arvioinnin:
  - 1) Ympäristövaikutukset (sijaintikohtaiset arviot, syötteet, vesi, jätteiden käsittely, biodiversiteettivaikutukset),
  - 2) Sosiaaliset vaikutukset (työolosuhteet, ihmisoikeudet),
  - 3) Governance (KYC, hallintomalli, korruption torjunta).
- Monilla rahoittajilla on tiukat vastuullisuuskriteerit ja niihin liittyvät tarkastukset tehdään hankkeissa tietyn prosessin mukaisesti aiheuttaen haasteita tietyissä hanketyypeissä.
- Tämä voi johtaa hankepreferensseihin – tietyt rahoittajat saattavat haluta rahoittaa erikseen vain yksittäisiä hankkeita kerrallaan, jotta niiden ESG-arviot voidaan tehdä kunnolla.
- Haastavia malleja voi olla:
  - 1) joint venture –hankkeet eri kumppaneiden kanssa,
  - 2) skaalaus useilla tuotantolaitoksilla eri maissa.
- ESG-analyysin sisältö ja laajuus riippuu toiminnan laajuudesta, luonteesta ja ESG-riskeistä. Pienemmissä ja vähäriskisissä hankkeissa ei välttämättä tarvita erillistä ESG-analyysia. Tilanne voi muuttua suuremmissa hankkeissa, joissa on enemmän ESG-riskejä.
- Tällöin saatetaan esimerkiksi luoda viitekehys mini-ESG-DD:n tekemiseen ja rahoittajalla on veto-oikeus uusissa laitoksissa (saattaa hidastaa skaalausta).

Rahoittajien vastuullisuusarviointi ja sen huomioiminen hankesuunnittelussa

Esimerkki Joint Venture -mallista

Laitos rakennetaan JV-kumppanin olemassa olevan tuotantolaitoksen yhteyteen, jolloin hyödynnetään esimerkiksi tuotannon sivu- tai jätevirtoja.

JV-kumppani tarjoaa syötteitä, tontin ja tuotantotilat in-kind-sijoituksena JV-yhtiöön.

JV-kumppani saattaa olla myös merkittävässä roolissa uuden laitoksen operoinnissa.

JV-kumppanin nykyinen toiminta vaikuttaa oleellisesti hankkeen DNSH-tarkastukseen.

Laitetoimitus
Esim. 2 MEUR

Syötteet, tontti,
tuotantotilat

Potentiaaliset sijoittajat ja rahoittajat tekevät jokaisessa uudessa hankkeessa jonkinlaisen ESG/DNSH-arvioinnin, mikäli hanketyypissä tai –koossa on riskejä.

Joint Venture –rakenteiden muodostamisessa voi olla yleensäkin merkittävää epävarmuutta ja asiat saattavat liikkua välillä nopeasti. JV-kumppanit eivät välttämättä ole tottuneet ESG-DD:n tekemiseen.

Jonkinlaisen mini-ESG-DD:n tekeminen voi aiheuttaa viiveitä, mikä vaikuttaa skaalausvauhtiin. Lisäksi joudutaan todennäköisesti tekemään KYC (Know Your Customer) –tarkastuksia uusista kumppaneista.

Lainamuotoinen rahoitus

Pankkien lainanantoa ohjaa niiden omat kestävyystavoitteet sekä regulaatio

Yhteyksiä vastuullisuuteen ja rahoituksen ehdollisuuteen

• Vastuullisuuden vaikutus rahoitusehtoihin

- Rahoittajat (pankit, sijoittajat, julkiset toimijat) ovat sitoutuneet ESG-periaatteisiin ja päästöjen nettonollatavoitteisiin.
- Hiilineutraalisuustavoitteet ja välitavoitteet johtavat siihen, että pankit vähentävät merkittävästi hiili-intensiivisten kohteiden rahoittamista.
- Pankit toteuttavat ESG-analyysin osana luotonantoa ja rahoituspäätöksiä.
- EU-taksonomia ja muut sääntelykehykset ohjaavat rahoituksen kohdistumista.
- Vastuullisuus on osa rahoittajan riskienhallintaa – maine-, sääntely- ja markkinariskit.

• Tyypillisiä ehtoja vastuullisuuden osalta

- Toimialan ja rahoitettavien hankkeiden CO₂-päästöt tai hankkeen päästövähennyspotentiaali.
- EU-taksonomia:
  - Pankeilla on EU:n kestävän rahoituksen raportointivelvoite*, joka vaatii raportoimaan luottosalkun taksonomiakelpoisuuden ja -mukaisuuden.
  - Taksonomia vaikuttaa pankin omiin ESG-tavoitteisiin, sijoittajaviestintään ja joskus myös rahoituksen hinnoitteluun.
- Vastuullisuusraportointi: Raportointivelvoite vuosittain (esim. GHG-

päästöt, energiatehokkuus, sosiaaliset vaikutukset).

- Sertifiointit: Tarvittaessa kansainväliset standardit (ISO 14001, ISO 45001, FSC jne.).
- Ympäristö- ja sosiaalitoimintasuunnitelma (ESAP): Mahdollisesti toteutettava ennen tiettyä maksatusvaihetta.

• Vihreät ja vastuullisuuden linkitetyt rahoitustuotteet

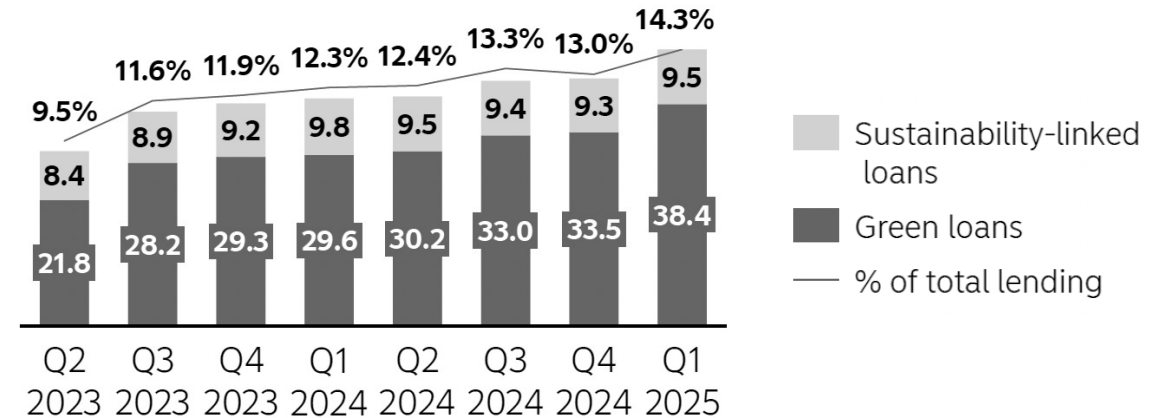
- Vihreät lainat
  - Laina voidaan käyttää vain tiettyyn vihreään tarkoitukseen, joka täyttää vihreiden rahoitusinstrumenttien periaatteet (Green Loan Principles).
- Kestävyysidonnaiset lainat
  - Lainan voi käyttää mihin tahansa yrityksen yleisiin tarpeisiin, mutta ESG-tavoitteet on määritelty.
  - Korkomarginaali tyypillisesti sidottu vastuullisuustavoitteiden saavuttamiseen (esim. CO₂-päästöt, uusiutuvan energian osuus).
  - Ilmatorahaston salkussa oli useita lainoja, joissa oli päästövähennyskannustin.
- Green bonds (vihreä joukkovelkakirjat)
  - Erillinen raportointi ja varojen käyttöä koskeva läpinäkyvyys (Green Bond Principles).

Nordean asettamat tavoitteet ovat linjassa muiden isojen pankkien kanssa

Nordean perustietoja

- **Asetetut tavoitteet**
  - Nordea sitoutunut saavuttamaan nettonollapäästöt koko arvoketjussa vuoteen 2050 mennessä.
  - Välitavoitteena on vähentää luotto- ja sijoitussalkkujen päästöjä 40–50% vuoden 2019 tasosta vuoteen 2030 mennessä.
  - Yli 200 miljardia euroa kestävän rahoituksen fasilitointia vuosina 2022-2025.
- **Lainasalkku**
  - Vihreät lainat ja kestävyysidonnaiset lainat ovat kasvaneet 9,5% → 14,3% koko lainakannasta.
- **Vihreät lainat**
  - Toimialoina esim. uusiutuva energia, energiatehokkuus, puhdas kuljetus, päästöjen ehkäisy, jätteiden ja jäteveden käsittely.
  - Investointien hyödyt mitataan sovelletuilla mittareilla raportoinnissa.
- **EU Taksonomia**
  - Nordean tutkimuksen mukaan Pohjoismaisten yritysten liikevaihtojen keskimääräinen taksonomiakelpoisuus oli vuonna 2023 vain 34% ja taksonomiamukaisuus ainoastaan 8%.
  - Nordean Green Asset Ratio* on noin 4%.

Nordean vihreät ja kestävyysidonnaiset lainat, miljardia euroa

Nordean Lainaportfolion toimialakohtaiset tavoitteet

								2024 progress
📉 40-50% reduction in financed emissions in our lending portfolio by 2030 ¹								-36%
Sector	Sub-sector	Emissions scope	Metric	Base year	Baseline	Target year	Target	
Residential real estate	Households and tenant-owner associations	1 and 2	kgCO ₂ e/m ²	2019	17.4	2030	-40-50%	-5%
Shipping	Vessels	1	AER, gCO ₂ /dwt-nm	2019	8.3	2030	-30%	-10% ²
Motor vehicles	Cars and vans	1	gCO ₂ e/km	2022	113	2030	-40%	-6%
Agriculture	Crops, plantation and hunting, and animal husbandry	1 and 2	tCO ₂ e/EURm	2021	758	2030	-40-50%	-7%
Power production	Electricity generation	1 and 2	gCO ₂ e/kWh	2021	220	2030	-70%	-90% ²
Oil & gas	Exploration and production	1, 2 and 3	MtCO ₂ e	2019	2.8	2030	-55%	-74%
Offshore	Drilling rigs and offshore service vessels within oil and gas, and shipping	-	EURm	2019	1,872	2025	-100%	-96%
Mining	Thermal peat	-	EURm	2022	52	2025	-100%	-64%
	Thermal coal	-	EURm	Restrictive policy, full phase-out achieved in 2021				

Vastuullisuus ja vaikuttavuus voivat vaikuttaa merkittävästi rahoitusehtoihin

Vastuullisuuden vaikutus rahoitusehtoihin

• Yleistä

- Vastuullisuusehdot ovat nykyään vakiintunut osa rahoitussopimuksia (pankkilainat, joukkovelkakirjat, julkinen rahoitus).
- Tyypillisesti niillä viitataan ESG-vaatimuksiin, raportointiin ja sääntelyyn (EU-taksonomia, CSRD, ilmastotavoitteet).
- Laajuus kasvaa jatkuvasti: lähes kaikki suuret pankit ja rahoittajat sisällyttävät ESG-kriteereitä ehtoihin.
- Kannustimet eivät ole välttämättä pelkkää hyväntahtoisuutta. Ideaalitalanteessa yrityksen ja rahoittajan intressit ovat yhdenmukaiset.
- Taustalla voi olla logiikka: suurempi päästövähennys → suurempi skaalaus tai liikevaihto → pienempi taloudellinen riski → alhaisempi rahoituskustannus.
- Vaikuttavuuteen perustuva hinnoittelumekanismi voi olla houkutteleva sekä yrityksille että rahoittajille: se yhdistää vaikuttavuuden ja riskiperusteisen hinnoittelun.
- Kaksi lähestymistapaa: sopimusehtojen rikkominen ja kannustimet, voi olla myös mukana samaan aikaan.

• 1. Keppi – sopimusrikkomus

- ESG-vaatimusten rikkominen rinnastetaan muihin vakaviin

sopimusrikkomuksiin.

- Ehtojen rikkominen voi johtaa: 1) lainan ennenaikaiseen eräännyttämiseen (event of default), 2) koronmarginaalin nousuun (penalty interest), 3) rahoituksen keskeyttämiseen (ei uusia maksatuksia).
- Hyvin yleistä → lähes kaikissa institutionaalisissa sopimuksissa.

• 2. Porkkana – kannustimet

- Lainan marginaalia tai ehtoja voidaan parantaa (esim. marginaalia alennetaan 5-15 korkopistettä), jos sovitut ESG- tai päästövähennystavoitteet saavutetaan.
- Esimerkkejä:
  - Vastuullisuuteen ja vaikuttavuuteen linkitetyt lainat ja joukkovelkakirjat (bondit) → sidottu hiilidioksidipäästöihin, uusiutuvan energian osuuteen, kierrätysasteeseen.
  - Ilmastorahasto: päästövähennystavoitteiden saavuttaminen saattoi muuttaa rahoitusehtoja – toteutuneiden päästövähennysten vaikutukset esimerkiksi korkoon tai konversioehtoihin.
- On yleistynyt nopeasti erityisesti yrityslainoissa ja vihreissä joukkovelkakirjoissa.

Loppusanat

Loppusanat

- Geopolitiikka vaikuttanut suuresti vihreään siirtymään
- Tuontirajoitteet vaikuttaneet useisiin hankkeisiin
- Isot hankkeet viivästyneet johtuen rahoitusmarkkinasta
- Pioneerien epäonnistuminen vaikuttanut muihin
- Hardware-cleantech kärsii rahoituksen puutteesta
- “Ilmastokupla” ja uudet trendit
- Korot vaikuttavat hankkeisiin, taloudellinen kannattavuus tiukentunut
- Poliitiikka vaikuttaa kaikkeen
- Regulaatiomuutokset oleellisia
- Loppukuluttajapreferenssit tärkeitä
- Ilmastonmuutos ei ole kadonnut
- Puhdas siirtymä jatkuu mutta hitaammin kuin alunperin odotettiin